

Forfatter: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin

Titel: BREV TIL: Ingemann, Bernhard Severin FRA: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin (1824-11-26)

Citation: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin: "BREV TIL: Ingemann, Bernhard Severin FRA: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin (1824-11-26)", i *Grundtvig og Ingemann*, Forlagt af Samfundet til den Danske Litteraturs Fremme, s. 32. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001989206-000-shoot-L001989206000_0015.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvig og Ingemann

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Grundtvig til Ingemann.

Kristianshavn. 26. Novbr. 1824.

Kjære Ven!

Tak for dit Vennebrev ¹⁾ og for Haandtaget til Gjengangeren i Haabet, som jeg ej kan nægte hører til mit indskrænkede Bekjendtskab; skjønt Folk, jeg hører ogsaa i Sorø, vil sige, jeg kjender ham yderlig slet. Deri kan vel være noget sandt, men at jeg dog kjender ham ti Ganges. 33bedre end de Godtfolk, lader jeg mig dog ikke aftrætte, især da det kun siger meget lidt. — Hvor let det under nærværende Omstændigheder er at blive forstemt eller, rettere sagt, hvor vanskeligt det er ikke bestandig at være det, véd jeg af Erfaring for godt til, at det skulde undre mig, du føler dig forstemt ved det første Blik i den vist nok ubetydelige, men dog højst uforskammede Kunst-Snak ¹⁾; og hos dig at formilde det ubehagelige Indtryk, var Hovedhensigten af Trøstebrevet ²⁾, den nemlig, som jeg turde haabe mindst at forfejle, og hvis Opnaaelse skal trøste mig, hvis det mislykkes derved at give den jammerlige Kritikaklon et Knæk, eller dog dens Heroer en gavnlig Advarsel for Fremtiden. I øvrigt vil jeg dog haabe, at vedkommende ej ganske forgjæves have sværtet Papir, men givet Kong Valdemar og hans Mænd et Løbepas, der ikke vil blive ubenyttet og vist højlig kunde behøves paa en Tid, da Læserne synes saa sysselsatte med deres egen lille Person, at de slet ikke kan tro, at nogen kan skrive for andre end for sig selv. Under saadanne Omstændigheder kunde man da vist godt forsvare, hvad man lægger mig til Last: kun at skrive om sig selv; thi den Bog, man selv er ene om at skrive og bekoste, og hartad ene om at læse ³⁾, maa man dog sagtens have den Fornøjelse af, de andre har af deres egen Snak, som ingen Ting koster dem, ikke engang Hovedbrud! — Dog, naar selv Steffens ej kan forstaa, at man taler allermindst om sig selv, naar man taler om sin Aand, og at man dog umulig kan kaste Lys paa sin aandelige Bane, uden at betragte den, eller meddele Betragtningen uden at udtrykke den, hvad skal man da sige! At man udraabes for en mageløs Egoist, medens de, der i alt dreje sig om deres egen lille Personlighed, deres husliges. 34og økonomiske Stilling, udvortes og indvortes, kaldes beskedne, — som de paa en Maade ogsaa ere, — det var vel at taale; men at udgrunde, hvad man skal tale med de Godtfolk om, naar man ikke gider talt enten om sig eller om dem selv, det falder mig for svart. Dog ogsaa det skal man lade Herren sørge for!

3

Ellers om Steffens at tale, da er jeg des værre omtrent enig med dig, hvad enten det nu blot var hans Forfængelighed, der under Stadsen kom til at spille Mester, eller han virkelig kun spørger i Ruinerne af Borgen, han en Gang bebode. At han endelig vilde bedømme og, som Skribent, fordømme mig, uden først at kjende mig, var i det mindste intet Livstegn; men jeg tænkte, det var kanske en Høflighed, han trode at skyldte den Kreds, der feterede ham, og til Dels Professionen, de andre vel ansaa ham for en Fuser i, men ønskede dog nok ved et Dommedags-Slag af ham at se hævnnet paa mig, da man vidste, jeg ænsede ham mer end dem alle til Hobe. At det virkelig var saaledes anlagt, lærte jeg omsider; man sagde mig snart, at han udlod sig med sligt, men jeg trode det kun halvt, og Udladelsen end mindre; jeg besøgte ham saa tit jeg kunde, sagde ham rent ud min Mening og bad ham dog en Gang fra Gilderne at tage sig Tid til at tale ordentlig med mig. Jeg fandt ham stedse venlig, men oftest mat, og, paa en ubetydelig Visit nær, var han ej hos mig, før den sidste Søndagaften. I to Søndage meldte han sig som min Tilhører, men kom ikke, og det er mig end uvist, om Skylden var hans eller andre gode Venners. Endelig kom da den længe forventede Aften, og temmelig sent paa Aftenen kom Steffens fra Schimmelmanss Middagsbord, ledsaget af Ørsted og Sibbern til Porten, hvor der endnu en Stund om mig, efter hans eget Udsigende, afhandlede, jeg véd ikke hvad. Det faldt mig lidt mistænkeligt, men jeg begyndte desuagtet; som jeg ofte havde sagt ham, var mit Ønske, at afhandle med ham, hvor vidt vi var enige, og hvor vidt vi var det ikke; men lærte snart, at derfor var han ikke kommet: [han] var blot kommets. 35for at dutte mig paa, at hele min litterære Virksomhed — den rent teologiske ej undtaget, men til Side sat — var en stor Vildfarelse, med en flov patriotisk og lastværdig egoistisk Tendens, og især en utilgivelig Forbrydelse baade mod Naturens Majestæt, mod historisk Grundighed og mod den ren-poetiske saa vel som den ren-videnskabelige Form; saa at, naar jeg ikke vilde, eller formedelst en Naturfejl ikke kunde, i alle disse Henseender forbedre og forandre mig, da skulde jeg tie. — Jeg har ofte forundret mig over, at jeg havde Taalmodighed til at høre paa alt det Sludder og besvare det rolig; men, Gud ske Lov! det var jo det bedste; thi Sagen fik nu den bedste Vending, der var mulig. Paa hans Tavsheds-Bud svarede jeg ham nemlig, at jeg vilde tale, i Guds Navn, efter min bedste Overbevisning, som den poetiskvidenskabelige Blanding, jeg var, hvad jeg fandt det underligt, han kunde misbillige, der dog maatte være enig med mig om, at Poesiens Maal var at blive videnskabelig, og Videnskabens at blive poetisk. Da han derpaa, uden at nægte denne Enighed, paastod, at en saadan Blanding slet intet virkede, svarede jeg ham: Det mest blandede, jeg har skrevet, var min Verdenskrønne af 1812, og den har dog virket noget til at nedbryde Troen paa deres Klogskab, der fandt Kristendommen dum. Det indrømmede han, føjende til, at om den Bogs Virkning havde han fuldkommen Vished; og dermed afbrød jeg den unyttige Samtale med Spørgsmaal, om han vilde høre, hvad han om Formiddagen skulde høre i Vor Frelsers Kirke. Det syntes han gjæme at ville, og da det var sket, faldt han mig med megen — vel alt for megen — Patos om Halsen og lovede Præsten højlig, naar han vilde blive ved sin Læst. Jeg tog ham nu ind til min Kone, hvor han ved Fortællinger om sine Fata kom i sit Es og morede saa vel Lise og Jane som mig selv kostelig, skjønt vel lidt paa Sandhedens Bekostning. — Siden saa' jeg ham kun et Øjeblik, da jeg sagde ham Farvel, men sendte

Grundtvig, Nikolai Frederik Severin, *Grundtvig og Ingemann*,

ham skriftlig mit Ultimatum til Sorø, som jeg bad ham overvejes. 36veje i Breslau ¹⁾. — Visselig gjør det mig ondt, at det synes, som vi skal være himmelvidt adskilte, og som om hans aandelige Bane er sluttet; men, er Herren med os, da er vi ikke alene, og det glæder mig at have gjort alt det lidet, der stod i min Magt, for at komme i levende Berørelse med en Mand, jeg føler mig saa nær beslægtet med, at min historisk-poetiske Virksomhed i Grunden kun er en Fortsættelse af hans 1803.

3*

Venligst Hilsen til din gode Kone og dig fra min, og fra din

Grundtvig.